

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Problemi sa Smart Tools 4 sistemom
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	27.02.2016. godine, 12:00 UTC, Međunarodni aerodrom Sarajevo
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>“Kolega na dužnosti i ja smo primjetili da su sva polja na frequentis smart tool uređaju pocrvenila, te nismo imali nikakve dostupne podatke na istom. Ono što jeste bitno je da se smart tool koristi za paljenje i gašenje svjetla PSS-a, te smo ostali bez mogućnosti da upalimo svjetla za dolazeće i odlazeće vazduhoplove. Isto važi i za PAPI svjetla koja su neophodna za slijetanje čak i u VFR uslovima. Odmah smo kontaktirali tehniku JPAKL Sarajevo kako bi prijavili ovaj problem. Takođe smo kontaktirali OPS aerodroma Sarajevo kako bi ih obavjestili o problemu i električare aerodroma Sarajevo, kako bi provjerili da li je moguće da nam oni pale i gase svjetla po potrebi. Sa električarima dogovoreno da će biti na kanalu 1 motorole, te da će paliti i gasiti svjetla po potrebi, tako da nije došlo do ozbiljnijeg ometanja u odvijanju vazdušnog saobraćaja.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovela istragu događaja.</p> <p>Nakon sprovedene interne istrage utvrđeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Iz nepoznatog razloga došlo je do postepenog prekida funkcionisanja polja na Smart Tools 4 sistemu, odnosno svim radnim stanicama. -Prvo su svi podaci sa senzora bili nedostupni (crvena polja), zatim je ATIS prestao sa radom, a nakon toga i paljenje i gašenje svetala na pisti. -Toranjski kontrolori su odmah kontaktirali Tehničku službu, nakon čega su dežurni tehničari odmah izvršili intervenciju na sistemu. -Za vrijeme navedene intervencije od strane tehničkog osoblja toranjski kontrolori su kontaktirali OPS aerodroma Sarajevo i uputili im molbu za paljenjem/gašenjem svetala za slučaj potrebe. Ne postoji propisana backup procedura za ovakav način paljenja/gašenja svetala za odlazeće i dolazeće vazduhoplove kao i za PAPI svetla koja se koriste i u VFR uslovima. -Dežurni tehničari izvršili su reboot TAP servera 1 i 2, TAP servera 3 i svih radnih stanica, nakon čega su funkcije Smart Tools sistema na radnim stanicama bile dostupne. -Prestanak rada Smart Tools 4 sistema trajao je 15 minuta, najviše 20 minuta. -Uzroci zbog kojih je došlo do prestanka rada Smart Tools 4 sistema nije poznat. -Za sistem Smart Tools 4 Frequentis ne postoji potpisan ugovor o održavanju sa integratorom opreme. -Od instalacije Smart Tools 4 sistema jednom se desio problem sa funkcijama istog na radnim stanicama. Uzrok je takođe bio nepoznat. <p>2. Stručna lica SMD su izvršila analizu događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>3D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj prouzrokovao je smetnje u radu kontrolora letenja, a što se frekvencije događaja tiče, dešava se rijetko.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	<p>-Napraviti izmjene i dopune dokumenta "Sporazum o nivou usluga između Međunarodnog aerodroma Sarajevo i BHANSA - JPAKL Sarajevo, u kome bi se predviđjela procedura paljenja svjetala u slučaju otkaza Frequentis Smart Tools-a.</p> <p>-Izvršiti provjeru sistema Smart Tools 4, provjeriti da li je došlo do nekih promjena od poslednjeg redovnog preventivnog održavanja i postupiti prema proceduri "Uputstva za održavanje Smart Tools 4 sistema CNS.UPU.100".</p> <p>-Potpisati sporazum SLA sa Frequentisom, kako bi se na adekvatan način riješilo pitanje održavanja ovog sistema.</p> <p>-Izraditi Proceduru u slučaju prestanka napajanja električnom energijom ili gašenja svjetala u slučaju otkaza Smart Tools 4 sistema.</p>
Prijedlog drugih mjera:	Nema
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić, 07.04.2016. godine
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović, 26.04.2016. godine